

*Fatih'in fethettiği,
Yavuz'un yönettiği,
Kanuni'nin doğup
büyüdüğü,
Atatürk'ün üç defa
ziyaret ettiği Trabzon'a
hoş geldiniz.*

Trabzon Valisi Aziz YILDIRIM

Trabzon'da Ağustos 2023'ten bu yana görev yapıyorsunuz. Genel olarak Trabzon'daki görevinizi nasıl tanımlarsınız?

Trabzon'da görev yapmak, bir yandan büyük bir onur ve sorumluluk, diğer yandan ise çok kıymetli bir tecrübedir. Zira Trabzon, benim atalarımın geldiği memleket olması anlamında aynı zamanda memleketimdir. Ancak kuşkusuz Trabzon'a sıla veya gezi amaçlı gelmek ile Trabzon'u yönetmek çok ayrı şeyler. Yönetirken şehrin farklı yönlerini, farklı özelliklerini görüyor, şehre derinlemesine nüfuz ediyorsunuz. Trabzon, tarihi, kültürü, doğası ve coşkulu insanlarıyla Türkiye'nin en özel şehirlerinden birisidir. Bu şehirde görev yapmak, hem yerel yönetim açısından hem de insan odaklı hizmet perspektifinden oldukça anlamlı bir süreç.

Göreve başladığım Ağustos 2023'ten bu yana, Trabzon'un dinamik yapısını, sosyal ve ekonomik potansiyelini daha yakından tanıma fırsatı buldum. İnsanların misafirperverliği, kültürel zenginliklere olan bağlılıkları ve ortak değerlerimize verdikleri önem, görevimi çok daha anlamlı kılıyor. Trabzon'un her bir köşesi, hem tarih hem de gelecek açısından büyük bir potansiyel taşıyor. Amacım, bu potansiyeli en verimli şekilde değerlendirerek Trabzon'u daha ileriye taşımaktır.

Trabzon, tarihte adı çok geçen bir ilimizdir. Osmanlı Dönemi'nde önemli bir şehzade sancağıdır. Bu bağlamda şehrin tarihsel geçmişinde öne çıkan dönüm noktalarından bahsedebilir misiniz?

Trabzon, sadece Karadeniz'in değil, Anadolu'nun da en köklü tarihe sahip şehirlerinden

biridir. Şehrin tarihine baktığımızda, farklı medeniyetlerin izlerini görmek mümkündür. Bu açıdan Trabzon, tarihi boyunca hep stratejik bir öneme sahip olmuştur.

Roma ve Bizans dönemlerinde önemli bir liman kenti olan Trabzon, özellikle IV. Haçlı Seferi sırasında Latinlerin İstanbul'u işgal etmesinden sonra Trabzon İmparatorluğu'nun başkenti olmuştur. Bu dönem, Trabzon'un bölgesel bir güç olarak tarih sahnesine çıktığı çok önemli bir noktadır.

Osmanlı Dönemi'nde ise Fatih Sultan Mehmet'in 1461 yılında Trabzon'u

fethetmesiyle şehir, Osmanlı'nın Karadeniz'deki hâkimiyetinin önemli bir merkezi haline gelmiştir. Şehzade sancağı olması, Trabzon'un siyasi ve kültürel açıdan değerini daha da artırmıştır. Özellikle Fatih Sultan Mehmet gibi çağ açıp çağ kapatan bir padişah tarafından fethedilmesi, Yavuz Sultan Selim gibi Osmanlı tarihine damga vurmuş bir padişahın burada şehzadelik, 26 yıl Valilik yapmış olması ve Kanuni Sultan Süleyman gibi bir cihan padişahının burada doğmuş olması şehrin tarihindeki en önemli kilometre taşlarıdır. Ayrıca ve Atatürk'ün şehri üç kere ziyaret edip vasiyetini burada yazması Trabzon açısından önemlidir.

Trabzon'un tarihsel dönüm noktalarından biri de Cumhuriyet Dönemi'nde modernleşme ve kalkınma süreçlerindeki rolüdür. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren eğitim, ticaret ve kültür alanlarında önemli yatırımlar almış, bugün ise bu birikimiyle Türkiye'nin kalkınmasında önemli bir rol üstlenmiştir.

Tarih boyunca Doğu ile Batı'nın bir buluşma noktası olan Trabzon, bu özelliğini hâlâ koruyor. Tarihsel geçmişini geleceğe taşıma misyonu, Trabzon'un en büyük zenginliklerinden birisidir.

Trabzon'da futbol kültürü, toplumsal yaşam ile iç içe geçmiştir. Bu bağlamda futbola ilginin Trabzon'a katkılarında bahsedebilir misiniz?

Trabzon'da futbol, sadece bir spor dalı değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi ve kültürüdür. Şehirde futbolun günlük hayattaki yeri, hem toplumsal hem de bireysel anlamda derin bir şekilde hissediliyor. Trabzonspor'un başarısıyla şekillenen bu kültür, Trabzon halkının dayanışma, aidiyet ve mücadele ruhunun en güçlü yansımasıdır.

Futbolun Trabzon'a katkıları birkaç farklı açıdan değerlendirilebilir. Öncelikle, futbol, kenti ulusal ve uluslararası arenada temsil ediyor. Trabzonspor'un kazandığı başarılar, şehrin Türkiye'de ve dünyada tanınırlığını artırıyor. Özellikle Süper Lig şampiyonluğu gibi zaferler, sadece spor dünyasında değil, şehrin ekonomik ve kültürel tanıtımında da önemli bir rol oynuyor.

Toplumsal açıdan futbol, Trabzon'da birleştirici bir güç. Şehrin tüm kesimlerini bir araya getiren, ortak bir duygu ve heyecana neden olan bir platformdur. Tribünlerde farklı yaş, meslek ve sosyal gruplardan insanların tek bir amaç uğruna kenetlenmiş görmek, Trabzon'un dayanışma ruhunun bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

Ekonomik anlamda ise futbol, şehre önemli katkılar sağlıyor. Maç günleri şehirdeki hareketlilik, yerel esnaftan konaklama sektörüne kadar geniş bir yelpazede ekonomik canlılık oluşturuyor. Aynı zamanda Trabzonspor ve altyapıdan yetişen oyuncular, şehrin gençlerine ilham

vererek sporu gençler için bir kariyer alternatifi haline getiriyor.

Futbolun, gençlerin sağlıklı bir yaşam sürmesi, disiplin kazanması ve hedef odaklı bir yaşam benimsemesi açısından da önemli bir katkısı var. Trabzon'un bu kültürel zenginliği, sadece futbol sahasında değil, toplumsal hayatta da etkisini sürdürüyor.

Trabzon'da futbol, şehri birbirine bağlayan çok güçlü bir bağdır. Bu ruhu ve tutkuyu yaşatmak, şehrin enerjisini hep yüksek tutuyor. Futbol, Trabzon'un hikâyesinin en güzel renklerinden biri olmaya devam ediyor ve devam edecektir.

Trabzon'un tarım, sanayi ve ticaret potansiyeli hakkında bilgi verebilir misiniz? Bu doğrultuda Karadeniz kıyısında konumlanan Trabzon'a deniz taşımacılığının katkılarını değerlendirebilir misiniz?

Trabzon, Karadeniz'in en önemli ticaret ve tarım merkezlerinden biri olarak tarih boyunca stratejik bir konuma sahip olmuştur. Bugün de bu özelliklerini koruyarak tarım, sanayi ve ticaret alanlarında ülkemize önemli katkılar sunmaktadır.

TARIM POTANSİYELİ

Trabzon, özellikle çay, fındık ve bal üretiminde ülke genelinde öne çıkan bir şehirdir. Türkiye'nin fındık üretiminde söz sahibi olan illerinden biri olan Trabzon, bu ürünlerin ihracatında da önemli bir rol üstlenmektedir. Aynı zamanda kivi, mısır ve sebze üretimiyle de bölgesel tarımda önemli bir yer tutmaktadır. Modern tarım tekniklerinin kullanılması ve desteklenmesiyle bu potansiyelin daha da artacağını düşünüyorum.

SANAYİ VE TİCARET

Trabzon'da geçmiş dönemde genellikle tarıma dayalı olan sanayi, günümüzde faaliyete koyduğumuz organize sanayi bölgeleri ile farklı sektörlerde gelişme göstermektedir. Arsin, Beşikdüzü, Vakfıkebir ve Akçaabat ilçelerimizde faaliyet gösteren organize sanayi bölgelerimizde farklı alanlarda sanayi tesisleri yurt içi ve yurt dışına ürün üretip pazarlamaktadır. Organize Sanayi Bölgelerimiz Trabzon'da son yıllarda ihracatta önemli mesafeler almışlardır. Bunların yanında fındık işleme tesisleri, çay fabrikaları ve balıkçılık sektörüne yönelik tesisler de şehrin sanayi yapısında ön plandadır. Bunun yanı sıra son yıllarda lojistik, inşaat malzemeleri ve küçük ölçekli imalat sanayisi de büyümektedir. Ayrıca, şehrin tarihi ipek yolu üzerindeki konumu, ticari potansiyelini artıran önemli bir faktördür.

DENİZ TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

Karadeniz kıyısındaki stratejik konumu sayesinde Trabzon, bölgenin önemli bir lojistik ve deniz ticareti

merkezi. Trabzon Limanı, hem iç ticaret hem de uluslararası ticaret açısından büyük bir öneme sahiptir. Liman, özellikle Rusya, Gürcistan ve diğer Karadeniz ülkelerine yapılan ticaret ve taşımacılıkta önemli bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda Orta Asya ve Kafkasya'ya uzanan ticaret yollarının da bağlantı noktasıdır.

Deniz taşımacılığı, Trabzon'un dış ticaret hacmini artırarak ekonomiye ciddi katkılar sağlamaktadır. Liman üzerinden yapılan ihracat, tarım ve sanayi ürünlerinin uluslararası piyasalara ulaşmasını kolaylaştırıyor. Bunun yanı sıra limanın gelişmesi, şehirde lojistik ve taşımacılık sektörlerinde istihdamı artırıyor ve bölgesel kalkınmaya destek oluyor.

Neticede Trabzon, tarım, sanayi ve ticaret alanlarındaki potansiyeliyle hem bölgesel hem de ulusal ölçekte kalkınmaya önemli katkılar sunmaktadır. Deniz taşımacılığı, bu süreçte şehrin en güçlü araçlarından biridir. Hedefimiz, bu potansiyeli daha etkin kullanarak Trabzon'u Karadeniz'in lider ekonomik merkezlerinden biri haline getirmektir.

Trabzon'un kültür ve turizm potansiyeli ve bu kapsamda öne çıkan değerlerini anlatabilir misiniz?

Trabzon, kültürel ve doğal zenginlikleriyle Türkiye'nin en özel şehirlerinden biridir. Tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Trabzon, bu birikimiyle adeta açık hava müzesi niteliğindedir. Aynı zamanda doğal güzellikleri, misafirperver insanları ve özgün yemekleriyle her yıl yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı olmaktadır. 2024 yılının 11 aylık dönemi itibarıyla ilimizi 700 bini aşkın yabancı turist ziyaret etmiştir. Bu bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında yüzde 2 oranında bir artışa karşılık geliyor. Özellikle Körfez ülkeleri başta olmak üzere ilimize yabancı turistlerin ilgisi her geçen yıl artarak devam ediyor.

Trabzon, turizm açısından farklı alanlarda cazibe merkezi konumundadır:

- **Tarihi Mekanlar:** Trabzon'un en bilinen tarihi yapılarından biri olan Sümela Manastırı, yerli ve yabancı turistlerin yoğun ilgisini çeken bir noktadır. Bunun yanı sıra Ayasofya Camii, Atatürk Köşkü, Tabakhane ve Zağnos Paşa Köprüleri, Alacahan, Büyük Fatih, Gülbaharhatun ve İskenderpaşa Camii gibi bir çok tarihi cami, Kızlar Manastırı, tarihi Kemeraltı çarşısı ve Trabzon Kalesi, şehrin tarihsel zenginliğini temsil eden önemli yapılar arasındadır.
- **Doğal Güzellikler:** Trabzon'un yaylaları, eşsiz doğasıyla bölge turizminin gözdesidir. Uzungöl,

yeşilin ve doğanın huzurunu sunarken, Sultan Murat, Hıdırnebi ve Çal Mağarası gibi alanlar da macera ve tabiat tutkunlarına hitap etmektedir. Bölgenin temiz havası, serin yaylaları ve doğal yürüyüş rotaları, doğa turizmi açısından Trabzon'u vazgeçilmez kılmaktadır.

- **Gastronomi:** Trabzon'un mutfak kültürü de turizme önemli katkılar sağlamaktadır. Hamsili pilav, Akçaabat köftesi, kuymak ve Trabzon ekmeği gibi yöresel tatlar, şehri ziyaret edenlerin unutulmaz anılar biriktirmesine vesile olmaktadır. Son zamanlarda yıllık olarak Ticaret ve Sanayi Odamız ile organize ettiğimiz Gastronomi festivalleri ile bu alanda da gelişimimizi sürdürüyoruz.

Trabzon'un kültür ve turizm potansiyeli, sadece bölgenin tanıtımına değil, aynı zamanda ekonomik kalkınmasına da büyük katkı sağlamaktadır. Özellikle yayla turizmi, gastronomi turizmi ve kültür turizmi

alanlarında yapılan yatırımlar, yerel istihdamı artırmakta ve şehri cazibe merkezi haline getirmektedir.

Trabzon, burada kullanılan meşhur bir deyimle "metrekareye en çok sanatçı düşen şehirlerden biridir." Trabzon'un kültürel zenginlikleri, hem geçmişten gelen tarihi mirasından hem de Karadeniz insanının özgün yaşam tarzından beslenmektedir. Horon gibi geleneksel halk oyunları, kemençe ve kaval gibi yöresel müzik enstrümanları, şehrin kültürel kimliğini oluşturan önemli unsurlardır. Ayrıca, halk edebiyatında masallar, destanlar ve türkülerle zenginleşen kültür, bölge insanının sanat ruhunu yansıtmaktadır.

Trabzon, zengin kültürü, tarihi birikimi ve eşsiz doğal güzellikleriyle her türden turiste hitap eden bir destinasyon olarak ön plana çıkmaktadır. Amacımız, bu potansiyeli sürdürülebilir bir turizm anlayışıyla geliştirerek Trabzon'u ulusal ve uluslararası turizmde çok daha önemli bir konuma taşımaktır.

Trabzon'un ileriye dönük vizyonu nedir? 2053 yılında şehri nerede görmek istiyorsunuz? Bununla ilgili bir yol haritanız var mı?

Trabzon'un geleceği için vizyonumuz, Ülkemizin 2053 vizyonuna uygun olarak şehrin tarihi, kültürel ve doğal zenginliklerini koruyarak modern, sürdürülebilir ve dünya çapında bir cazibe merkezi haline gelmesini sağlamaktır. Bu vizyon, Karadeniz'in lideri olan Trabzon'u ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda ülkemizin lider şehirlerinden biri yapmayı hedeflemektedir.

2053 yılı vizyonumuza baktığımızda, Trabzon'u sadece Türkiye'nin değil, dünya çapında örnek gösterilen bir şehir olarak görmek istiyoruz. Bu doğrultuda hedeflerimiz:

- **Ekonomide;** Tarımda yüksek teknoloji kullanımıyla katma değeri artırmak. Sanayi altyapısını modernize ederek özellikle tarıma dayalı sanayi ve lojistik sektöründe lider bir şehir olmak. Trabzon Limanı'nı, uluslararası ticarete daha etkin bir hale getirerek lojistik merkezlerden biri haline dönüştürmek.

- **Kültür ve Turizm'de;** Trabzon'un tarihi ve doğal güzelliklerini koruyarak sürdürülebilir turizmi ön plana çıkarmak. Kültür turizmi, yayla turizmi ve gastronomi turizmi gibi farklı alanlarda dünya çapında bir marka oluşturmak. Uluslararası sanat, kültür ve spor etkinliklerine ev sahipliği yaparak Trabzon'u bir çekim merkezi haline getirmek.
- **Eğitim ve Teknolojide;** İlk ve orta öğretim ile üniversitelerimizin ve araştırma merkezlerimizin kalitesini artırarak Trabzon'u bir eğitim ve inovasyon merkezi yapmak. Gençlerimizi teknoloji, dijital dönüşüm ve yenilikçi girişimcilik konularında destekleyerek nitelikli bir iş gücü oluşturmak.
- **Çevre ve Sürdürülebilirlik açısından;** Karadeniz'in doğal eko-

sistemini koruyarak yeşil bir şehir vizyonu benimsemek. Yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımları artırarak çevre dostu bir altyapı oluşturmak. Yaylaların ve diğer doğal alanların korunmasına yönelik katılımcı bir planlama süreci yürütmektir.

2053 vizyonumuza ulaşmak için belirlediğimiz temel adımlar ve yol haritamızı şöyle ifade edebilirim:

- **Uzun Vadeli Stratejik Planlama:** Şehrin ihtiyaçlarını analiz eden, yerel paydaşları da kapsayan geniş bir planlama süreciyle hareket ediyoruz.
- **Yerel ve Uluslararası İşbirlikleri:** Kalkınma hedeflerimiz için yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde kamu-özel sektör işbirlikleri geliştiriyoruz.
- **İnsan Odaklı Yaklaşım:** Şehrin gelişimi sürecinde vatandaşlarımızın yaşam kalitesini artırmayı öncelik olarak görüyoruz.
- **Eğitim ve Katılım:** Şehrin genç nüfusunu yenilikçi projelere ve sürdürülebilir kalkınma süreçlerine dâhil ediyoruz.

Trabzon'un 2053 yılında güçlü bir ekonomi, zengin bir kültür ve doğal güzelliklerini koruyarak yaşayan bir şehir olacağına inancımız tamdır. Bu vizyona ulaşmak için azimle çalışmaya devam edeceğiz.

Trabzon'da başlamış olan ve özellikle önem verdiğiniz proje ya da projeler var mı? Bahsedebilir misiniz?

Trabzon'da yürütülen projeler, şehrin mevcut potansiyelini en iyi şekilde değerlendirme ve halkımızın yaşam kalitesini artırmaya yöneliktir. İşte bu kapsamda üzerinde durduğumuz bazı önemli projeler:

Ulaştırma Bakanlığımız tarafından yürütülen yeni havaalanı, Güney Çevre Yolu ve Kanuni Bulvarının tamamlanması şehir açısından çok önemle takip ettiğimiz hükümetimizin de önem verdiği projelerimizdir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından yürütülen Çömlekçi kent- sel dönüşüm projesi kapsamında kentin tarihi dokusuna uygun bir projelendirme ile Çömlekçi semtini Trabzon'unumuzun geçmişi ile geleceğinin harmanlandığı vizyon bir

proje ile vücuda getirmek istiyoruz. Buradaki ikinci etapta yer alan tarihi Trabzon evlerinin korunduğu bir proje üzerinde çalışıyoruz.

Büyükşehir Belediyesi ve Ulaştırma Bakanlığımız işbirliği ile projelendirilen "Trabzon Kent İçi Hafif Raylı Sistem Projesi" de takip ettiğimiz, tamamlandığında kent yaşamına ve kent estetiğine çok önemli bir katkı sunacak vizyon projelerdendir.

Bu projelerin her biri, Trabzon'u geleceğe taşıyacak, halkımızın yaşam standardını yükseltecek ve şehrimizi bölgesel bir cazibe merkezi haline getirecek adımlardır. Tüm projelerimizi katılımcı bir yaklaşımla ve sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda yürütüyoruz. Trabzon'un potansiyelini en iyi şekilde değerlendirmek için çalışmaya devam edeceğiz.

Dergimizin kapak konusu “10 Ocak İdareciler Günü” olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda bir değerlendirme yapabilir misiniz?

1 0 Ocak İdareciler Günü, kamu hizmetinin temel taşı olan Mülki İdare Amirlerinin, yani valilerimiz, kaymakamlarımız ve diğer idarecilerimizin, ülkemizin yönetimindeki önemli rollerini hatırlamak ve takdir etmek için özel bir gündür. Bu gün, kamu yönetiminde fedakârca çalışan idarecilerimizin görev bilincini, sorumluluğunu ve halkla iç içe olma anlayışını vurgulamak adına büyük bir anlam taşır.

Mülki idare, devletin halka en yakın olan yüzüdür. Valilerimiz ve kaymakamlarımız, buldukları illerde ve ilçelerde, devlet ile vatandaş arasındaki bağı güçlendiren, toplumun ihtiyaçlarına cevap veren ve sorunları çözme odaklı bir yönetim anlayışı sergileyen kişilerdir. Onlar, sadece devletin temsilcileri değil, aynı zamanda vatandaşların güven duyduğu, her türlü sorunda çözüm aradığı kişiler olarak önemli bir sorumluluk taşırlar.

Bu meslek, 7 gün 24 saat esasıyla çalışmayı gerektirir. Kriz anlarında hızlı karar alabilme, doğal afetlerde liderlik yapma, halkın huzur ve refahını temin etme gibi zorluklarla doludur. Özellikle pandemi, deprem, sel gibi olağanüstü durumlarda, idarecilerimizin fedakâr çalışmaları bir kez daha ön plana çıkmıştır.

Aynı zamanda, idarecilerimizin kalkınma ve yerel yönetim projelerindeki rolleri de göz ardı edilemez. Eğitimden sağlığa, altyapıdan kültü-

re kadar pek çok alanda hayata geçirilen projelerde Mülki İdare Amirlerinin liderliği ve vizyonu belirleyici bir rol oynar. Bu meslek sadece bir görev değil, aynı zamanda büyük bir sorumluluk ve fedakârlıkla yürütülen bir hizmettir.

Bu özel gün vesilesiyle, tüm Mülki İdare Amirlerimizin fedakârca çalışmalarını takdirle anıyor, devletin halkına en iyi hizmeti sunma çabasında olan idarecilerimize teşekkür ediyorum.

